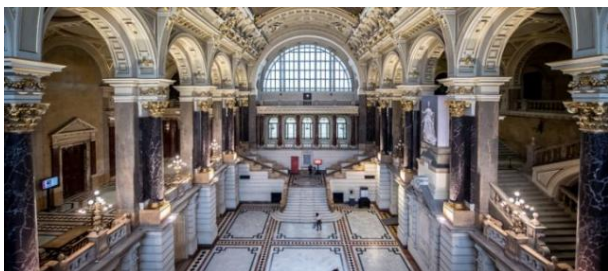

Több tízezer képet digitalizáltak a Néprajzi Múzeumban

Több mint 35 ezer fénykép és rajz számítógépes rögzítését végezték el a Néprajzi Múzeum napokban befejeződött képdigitalizációs programjában.

Lezárult a nitrocellulóz alapú negatívok másfél évtizede folyó szkennelése és befotózása, digitális másolat készült az üvegnegatív-állomány bizonyos egységeiről, valamint a rajzgyűjtemény ceruzarajzait, akvarelljeit, hímzésmintákat és századelős kutatók mintarajzait is digitalizálták. Mindezek a dokumentumok folyamatosan kerülnek fel az intézmény szabadon böngészhető online adatbázisába – közölte a Néprajzi Múzeum.

A Néprajzi Múzeum őrzi az ország egyik legrégebbi és legnagyobb fénykép- és rajzgyűjteményét. A fotógyűjtemény közel 350 ezres anyagának majdnem egynegyedét teszik ki a „nitrátos” jelöléssel ellátott negatívok, amelyek az 1950-es évek előtt gyártott nitrocellulóz hordozóra készültek. Ezek a negatívok nagy mennyiségben tárolva nem csupán tűzveszélyesek, hanem az instabil hordozóanyag és az emulziós rétegét támadó baktériumok miatt folyamatosan bomlanak le, míg végül teljesen megsemmisülhetnek a rajtuk lévő felvételek. Ez a folyamat megfelelő tárolási körülményeket biztosítva lassítható, de teljesen nem állítható meg. Ezért fontos, hogy a nitrocellulóz filmen lévő értékes képanyagot digitalizálják – hangsúlyozzák a közleményben.

A digitalizálási projekt a 75 ezer darabot számláló, az 1890–1940-es évek között készült, különösen értékes üvegnegatív-állomány bizonyos egységeivel folytatódott. Ezek közül digitalizálták *Jankó*

János több száz 1894–95-ös felvételét, amelyeket a Kárpát-medence különböző területein az 1896-os Millenniumi Kiállítás néprajzi falujának tervezéséhez készítettek. A múzeum egykori munkatársai, hogy megőrizzék a fényképszámtermek kordokumentum-értékű felvételeit, 1920–21-ben ország-szerte számos műterem képanyagát vásárolták meg, 25 ezer fotóval bővítve a gyűjteményt. Ebből a képanyagból most 15 ismert műterem anyagát digitalizálták.

A néprajzi fényképezés és filmezés kiemelkedő alakjától, *Gönyey Sándortól* csaknem 14 ezer felvétel található a gyűjteményben, amelyből most újabb 1600 darabról készült digitális másolat. A fényképnegatívok mellett kiemelkedően fontosak a gyűjtemény legkorábbi anyagai, a múzeum első igazgatója, *Xantus János* 1869–71-es expedícióján vásárolt japán, jávai, sziami, kínai és egyéb délkelet-ázsiai papírképei is, amelyek ugyancsak részét képezték a digitalizálási projektnek. A rajzgyűjtemény nagyméretű, korai rajzai és akvarelljei közül hatezret digitalizáltak. Az 1885-től mintegy 4500 rajzzal megjelenő, *Az Osztrák-Magyar Monarchia Írásban és Képből* című kiadvány eredeti grafikáinak egy részét a Néprajzi Múzeum őrzi, ezekről is most készült digitális másolat.

A Néprajzi Múzeum kiemelt figyelmet fordít a gyűjtemények állományvédelmére, a különböző hordozóanyagra készült fényképek és rajzok szakszerű tárolására és széles körben hozzáférhetővé tételére kutatási, oktatási és prezentációs célra. A képek befotózása ezért a legszigorúbb nemzetközi állományvédelmi és múzeumtechnológiai szabványoknak megfelelő eljárással, Phase One kamerával történt, amely a létrejövő digitális reprodukció színhelyessége, részletgazdagsága és nagy árnyalatterjedelme mellett az eredeti műtárgy sértetlenségét is minden tekintetben biztosítja. Az elkészült anyagok szakmai ellenőrzés után folyamatosan kerülnek fel a Néprajzi Múzeum online adatbázisába, emellett egy részük a múzeum új épületébe készülő állandó kiállításban is megtekinthető lesz.

Forrás: <https://sg.hu/cikkek/it-tech/139760/tobb-tizezer-kepet-digitalizaltak-a-neprajzi-muzeumban>

Válogatta: Berke Barnabásné